

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ
İKİNCİ BÖLÜM

POYRAZ / TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru No. 15966/06)

KARAR

STRAZBURG

7 Aralık 2010

KESİNLEŞMİŞ KARAR

07/03/2011

İşbu karar Sözleşme'nin 44 § 2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşmiş olup bazı şekli değişikliklere tabi tutulabilir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2015. Bu gayriresmi çeviri, Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

Poyraz/Türkiye davasında,

Başkan,

Ireneu Cabral Barreto,

Yargıçlar,

Danutė Jočienė,

Dragoljub Popović,

András Sajó,

Nona Tsotsoria,

Işıl Karakaş,

Guido Raimondi,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdürü* Stanley Naismith'in katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölümü), Daire olarak, 16 Kasım 2010 tarihinde gerçekleştirilen müzakerelerin ardından, anılan tarihte aşağıdaki kararı vermiştir:

USUL

1. Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan (No. 15966/06) davanın temelinde, Türk vatandaşı olan Yılmaz Poyraz'ın ("başvuran") 12 Nisan 2006 tarihinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvuru bulunmaktadır.

2. Başvuran, Ankara'da görev yapan Avukat F. Dönmez tarafından temsil edilmektedir. Türk Hükümeti ("Hükümet") kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

3. İkinci Bölüm Başkanı, 18 Haziran 2009 tarihinde, başvurunun Hükümete iletilmesine karar vermiştir. Ayrıca Sözleşme'nin 29. maddesinin 1. fıkrası gereğince, ilgili Daire tarafından davanın esas ve kabul edilebilirliği hakkında birlikte karar verilmesi kararlaştırılmıştır.

OLAY

I. DAVANIN KOŞULLARI

4. Başvuran, 1937 doğumlu olup Ankara'da ikâmet etmektedir.

A. Soruşturma Raporu

5. Başvuran, 21 Nisan 1996 tarihinde, olayların meydana geldiği tarihte Bakan Müsteşarı, “Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı” Yönetim Kurulu Başkanı ve aynı zamanda Ankara Hâkimevinin Yöneticisi olan Hâkim Y.K.D. hakkında soruşturma yürütülmesi için Adalet Bakanlığı Başmüfettişi olarak görevlendirilmiştir. Görevi kötüye kullanma iddiaları, “bir grup Hâkim” tarafından imzasız mektup ile Bakana ulaşmıştır. İhbar mektubunda özellikle Y.K.D.’nin lojman tahsisi konusunda, Hâkimevi bünyesinde hizmetlerden yararlanmada ve istihdam edilmelerinde kendisi gibi alevi inancına sahip olan kişilere ve SHP (parti) sempatanlarına ayrıcalık tanıdığı ,iddia edilmektedir. Öte yandan söz konusu mektupta Y.K.D.’nin kendisi ile aynı siyasi görüşten olan kişileri Adalet Komisyonu yönetiminde görevlendirdiği de iddia edilmekteydi.

6. Y.K.D., 28 Mayıs 1996 tarihinde Yargıtay üyesi seçilmiştir. 10 Haziran 1996 tarihinde Yargıtay Başkanına gönderdiği bir dilekçe ile, Y.K.D., yürürlükteki mevzuata göre yeni ünvanının Adalet Bakanlığı tarafından yürütülen bu türden bir idari soruşturma konusu olmasını engellediğini ileri sürerek soruşturmadan vazgeçilmesini talep etmiştir.

7. Gidişat hakkında bilgilendirilen Adalet Bakanlığı, 26 Haziran 1996 tarihli bir yazı ile, Yargıtay Kanununun 19/43-47. maddeleri bağlamında bir soruşturma değil, Bakanlık bünyesindeki ilgilinin görevine ilişkin bir araştırmanın söz konusu olduğunu ve bu araştırmanın kanuna uygun olduğunu belirtmiştir.

8. Öte yandan Bakan, Y.K.D. tarafından kendisine sunulan şikâyette başvuranın görevini kötüye kullanması dolayısıyla talep edilen soruşturma iznini vermemiştir.

9. Başvuran ve iki denetçi tarafından 27 Ekim 1997 tarihinde düzenlen rapor, mesleki açıdan Y.K.D.’nin davranışının ciddi bir şekilde sorgulandığı ve olayların yansıtıldığı birçok ifadeyi kapsamaktadır. Rapor, kısmi olarak Hâkimevinin kadın personeline cinsel tacizde bulunulduğu hakkındaydı.

10. Adalet Bakanlığı, 11 Kasım 1997 tarihinde, rapora dayanarak ilgili hakkında disiplin soruşturması açılmasını talep etmiştir.

11. Yargıtay Başkanlar Kurulu , 26 Aralık 1997 tarihinde, Bakanlığın soruşturma yapma yetkisi bulunmadığından Y.K.D. hakkında Adalet Bakanlığı tarafından gönderilen belgelerin yok hükmünde sayılmasına karar vermiştir.

B. Soruşturma Raporunun ifşa edilmesi

POYRAZ/TÜRKİYE - KARAR

12. Dava konusu rapor, 15 Şubat 1998 tarihinde basına sızmıştır.

13. Bütün kanallarda yayınlanan birçok televizyon programında, dava konusu raporda isimleri geçen başvuran ve/veya Y.K.D. ve tanıklara söz verilmiştir. Söz konusu kanallarda yayınlanan programlardan bazı alıntılar aşağıda yer almaktadır :

– 16 Şubat 1998

Show TV :

“Başkan Clinton’un cinsel hayatı hakkındaki skandaldan sonra, Türkiye’de şimdi “fermuar” skandalı mı ortaya çıktı ? (...) Adalet Bakanı Eski Müsteşarı olan Y.K.D.’nin Bakanlık bünyesinde görev yaptığı dönemde birçok kadın memura cinsel tacizde bulunduğu dair iddiaları içeren rapor, Başkent Ankara’yı karıştırdı. (...) Bugün itibariyle Yargıtay üyesi olan Y.K.D., bütün bu iddiaları reddetmiş ve Danıştayın bile aleyhinde soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verdiğinin altını çizmiştir.”

Kanal 7 :

“(…) *Akit* gazetesinde, dün yayınlanan rapor, bütün gazetelerde bugün geniş yankı uyandırdı.. (...); *Sabah* ve *Yeni Yüzyıl*’ın manşetten yayınladığı raporun ayrıntıları şu şekilde (...)”

– 9 Mart 1998

NTV :

“(…) Herkes, kendini savundu.. Y.K.D.’nin, dönemin Adalet Bakanı Mehmet Ağar tarafından hazırlanan bir komplo ile karşı karşıya olduğunu iddia etmesine rağmen, Teftiş Kurulu Başkanı Yılmaz Poyraz düzenlediği raporu sonuna kadar savunacağını belirtti”

Show TV :

« (...) Eski Bakan müsteşarı ile ilgili iddialar, gerçek bir skandala dönüştü. Memur olan tanıklar, cinsel tacize maruz kalmamalarına rağmen, iddialar bağlamında açıklama yapmalarına dair ne şekilde zorlandıklarını anlatmışlardır (...) işten çıkarılan M.Ş., işe yeniden alınmak amacıyla Hâkim Yılmaz Poyraz tarafından yapılan bir açıklamayı nasıl imzalamak zorunda kaldığını ifade etmiştir. »

Kanal 6 :

« Eski memur Ş.K.’ya yöneltilen soru : - Kim sizi sorguya çekti? Ş.K.’nın cevabı: müfettişleri eşliğinde Yılmaz Poyraz – Ş.K.’ya yöneltilen soru: Nasıl ifade vermenizi istedi? – Örnek olarak belirtilen iddialar bağlamında, ben ve doksan beş meslektaşım istenilen şekilde ifade vermememiz nedeniyle bir gün içerisinde işten çıkartıldık » (...)

Yılmaz Poyraz telefonla katılmıştır: « müfettiş olarak daha önce kendisiyle çalıştığım arkadaşım Y.K.D., sahte raporların düzenlenmesinin mümkün olmadığını benim kadar kendisi de iyi bilir (...). diğer on beş konudan ziyade cinsel taciz iddiaları ile ilgili olan yarım kamyonet dolusu belge söz konusudur. Hâlihazırda dosyalardan dördü, Yargıtay Başkanlığı Heyeti önündedir (...) Görevini yerine getiren her kişi gibi kendimi huzurlu hissediyorum.

Kanal 7 :

POYRAZ/TÜRKİYE - KARAR

« (...) Hâkim Poyraz missileme yaparak bütün komplo iddialarını reddetmektedir. İlgili, Y.K.D.'nin davranışı hakkında diğer on beş soruşturmanın devam ettiğinin altını çizmektedir. İlgili, dosyaların halen yetkili mahkemeler önünde derdest olduğunun ve komplo iddialarının raporu etkisiz kılabilme amacıyla uydurulduğunun altını çizmektedir. »

14. Başvuran, 18 Şubat 1998 tarihinde yaptığı yazılı basın açıklamasında şunları ifade etmiştir:

« Soruşturma raporunun basına ne şekilde sızdırıldığına dair koşulların belirlenmesi amacıyla halen bir soruşturma yürütülmektedir (...) Savcı ve hâkimler tarafından [soruşturma dosyasına eklenen] getirilen açıklamaların bir kısmını değerlendirmek adli mahkemelerin yetkisinde olduğu şüphesizdir. Soruşturmanın, yetkili mahkemeler önünde incelenmesi amacıyla, kanuna uygun olarak yürüttüğüm soruşturmanın kişisel olarak beni hedef alan açıklamalara ilişkin haklarımın saklı tutulduğunu belirtiyorum.»

15. Başvuran, 8 Mart 1998 tarihinde, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı sıfatıyla antetli kağıt ile basına yazılı bir açıklama yapmıştır. Başvuran, düzenlediği soruşturma raporu ve bu raporun basında yer alan bazı yazılarda Y.K.D.'ye karşı siyasi bir komplo olarak nitelendirilmesi nedeniyle, kendini hedef alan basındaki yazıların yer almasının ardından bu açıklamayı yapma gereksinimi duyduğunu ifade etmiştir. Başvuran, söz konusu raporun gizliliğine riayet ettiğinin ve bu raporun içeriğini ifşa etmeyeceğinin altını çizmiştir. Bununla birlikte başvuran, aldığı görevler çerçevesinde, Y.K.D.'nin diğer davranışları hakkında on beş soruşturmanın yürütüldüğünü ve tacize uğrayan mağdurların isimlerini açıklamamasının sebebinin bazı mağdurların daha sonra evlenmiş olmaları ve şayet isimleri açıklanırsa “ölümlere yol açabileceğini” beyan etmiştir.

16. Dava konusu raporun ifşa edildiğine ilişkin herhangi bir soruşturma yürütülmemiştir.

C. Davalar

17. Y.K.D., 17 Mart 1998 tarihinde, başvuranın düşmanlık ve kişisel kin saikiyle soruşturma yürüterek ve kanuna aykırı bir rapor düzenleyerek kişilik haklarının ihlal edilmesi nedeniyle “kişisel kusuru” olduğunu iddia ederek Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesinde (“Hukuk Mahkemesi”) dava açmıştır. Y.K.D., kendisi hakkında yazılan isimsiz ihbar mektubunda, cinsel taciz iddialarının yer almadığının ve başvuranın bu tür iddialar bağlamında soruşturmayı genişlettiğinin altını çizmiştir.

18. Öte yandan Hâkim Y.K.D., 2 Haziran 1998 tarihinde, raporun kişilik haklarına zarar verecek nitelikte yanlış ve soyut iddialar içerdiği ve yasaya aykırı bir şekilde kamuya açıklandığı gerekçesiyle hizmet kusuru nedeniyle idare mahkemeleri önünde Adalet Bakanlığı aleyhine tazminat davası açmıştır. Y.K.D., yasaya aykırı bir şekilde davranan bir memur olan

başvuran hakkında Bakanlık tarafından gerekli denetimin yapılmasında ihmal bulunduğundan şikayet etmekteydi. Y.K.D., sorumlu kişilere yönelik özlük haklarını ileri sürmek için bu haklarının saklı tutulduğunu dile getirmiştir.

19. İdare Mahkemesi, 22 Nisan 1999 tarihinde, Y.K.D'yi haklı bulmuş ve kendisine manevi tazminat olarak 4 milyar Türk Lirası tutarındaki bir meblağ ödenmesine karar vermiştir. Danıştay, 15 Kasım 2000 tarihli ve kesin nitelikli bir kararla, bu kararı onamış ve Adalet Bakanlığı talep edilen tutarı ödemiştir.

20. Başvuran, Y.K.D.'nin görevini kötüye kullandığı, kendisine iftira attığı, maktan, hakaret ettiği ve kendisine karşı komplo kurduğu suçlamasıyla ve ilgilinin basına yaptığı açıklamalara dayanarak, Y.K.D. hakkında tazminat talepli karşı dava açmıştır. Bu dava, hukuk mahkemesi önünde Y.K.D. tarafından açılan dava ile birleştirilmiştir.

21. Yargıtay Başkanlar Kurulu ise, 8 Nisan 1999 tarihinde, kendisi hakkında aleyhe olarak toplanan delillerin, yani Adalet Bakanlığının farklı memurları tarafından verilen ifadelerin görevi kötüye kullanmak suretiyle toplandığı gerekçesiyle, Y.K.D. hakkında dosyanın incelenmesine yer olmadığına karar vermiştir.

22. Hukuk Mahkemesi, 12 Mart 2002 kararında, öncelikle Y.K.D.'nin Yargıtaya atanmasının ardından, 11 Kasım 1997 tarihinde Adalet Bakanlığı tarafından belirtilen disiplin soruşturması talebinin yetkisizlikle zedelendiğine ve bu talebin dayanağını oluşturan rapor gibi talebin e geçersiz olarak değerlendirilmesi gerektiğine karar vermiştir. Hukuk mahkemesi dolayısıyla davanın esasının incelenmesine yer olmadığına karar vermiştir ki bu konuda davanın tarafları arasında bir uyuşmazlık da bulunmamaktadır. Hukuk Mahkemesine göre bu dava, özellikle hukukî açıdan geçersiz sayılan belgelerin içeriği sebebiyle Y.K.D.'nin kişilik haklarının ihlal edilip edilmediği konusunun değerlendirmesiyle ilgilidir. Dava konusu raporun içeriğinin incelenmesinde mahkeme özellikle, Y.K.D.'nin kadınlara karşı zaafi olduğu, personelin üzerine cinsel taciz uyguladığı, uygunsuz teklifine olumlu yanıt veren bazı kişileri işe aldığı veya terfi ettirdiği, sekreteri ve bazı raportör hakimler aracılığıyla fuhuş hizmeti aldığına dair iddiaların karalayıcı niteliğini dikkate almıştır.

23. Mahkeme, başvuranın, ilgilinin atamasından itibaren yetkili olmadığına dair kanunu göz ardı edemeyeceğini ne de ihtilafli soruşturmanın askıya alınması amacıyla, üstü tarafından talimat gelmediğini iddia ederek kendisini savunamayacağını altını çizmiştir. Son olarak mahkeme, 8 Mart 1998 tarihli basın açıklamasına atıfta bulunmuş olup başvuran tarafından da kişisel yorumlar eklenerek gizli bilgilerin ifşa edildiğinin altını çizmiştir. Mahkeme, belirtilen bütün unsurları dikkate alarak, başvuran tarafından ödenecek olan manevi tazminatın 7 500 000 000 Eski Türk Lirası olarak belirlenmesine karar vermiştir.

POYRAZ/TÜRKİYE - KARAR

24. Aynı kararda, başvuran tarafından yapılan karşı dava talebi Y.K.D.'nin hukukî değeri bulunmayan belgede yer alan iddialara karşı kendini savunduğu gerekçesiyle reddedilmiştir. Dosya, dava konusu raporda adı geçen ve mahkeme tarafından dinlenen tanıkların başvuran tarafından işten çıkarılma tehdidi altında ve okumaksızın ifadelerini imzaladıklarını dile getirerek bu ifadeleri kabul etmediklerini ileri sürdüğü Y.K.D.'nin savunmasını da içermektedir. Söz konusu tanıkların verdiği beyanlarının bir özeti aşağıdaki şekildedir:

“Müfettiş, yalnızca siyasi eğilimlerine yakın bulunan kişileri dinlemiştir. Personelin bir kısmı, işten çıkarılmaları korkusu ile yanlış ifade vermiştir. Öte yandan, müfettiş görüşüne göre karşı [siyasi] görüşten olan personel arasında bulunan yüz kişi işten çıkarılmıştır.

(...)

“Hâkimevinde üç yıl boyunca çalıştım. M.A.'nın Adalet Bakanı olarak atandığında işten çıkarıldım. Müşteki hakkındaki iddiaları basında okuduğumda yanlış iddialarla ilgili olduğunu dile getirmek için kendi isteğimle noter huzurunda ifade vermek istedim ».

(...)

“Hâkimevinde personel değişikliği olduğu açıktır ancak bazı kişilerin müşteki aleyhine tanıklık etmeleri için terfi edip etmediklerinden bilgim yok. Bunlar duyduğum söylentilerdir. “

(...)

« Hâkimevinde kuaförüm. Müfettiş Yılmaz Poyraz tarafından yapılan baskıdan tutanağın içeriğinden bilgi sahibi olmaksızın Y.K.D. hakkındaki ifade tutanağını imzaladım. Basında yer alan haberleri okuduktan sonra, söz konusu içeriği kabul etmemek amacıyla noter huzurunda ifade verdim. Noter/ huzurunda verdiğim ifadeyi savunuyorum ».

(...)

« Hâkimevinde santral görevlisiyim. Müfettiş, beni yalnızca müdürle girdiğim tartışma hakkında sorguladı. Ben yalnızca sorularına cevap verdiğimi imzaladım. Ardından bana atfedilen ifadeleri basında okudum ve bu ifadeleri yalanlamak için Y.K.D.'yi görmeye gittim. Ardından kendi isteğimle noter/ huzuruna çıktım. Tek gerçek olan noter/ huzurunda verdiğim ifadedir.»

25. Başvuran, bu karara karşı temyiz talebinde bulunmuştur.

26. Başvuran özellikle raporun içeriğinin kendisi tarafından basına sızdırıldığının hiçbir şekilde ispatlanmadığının altını çizmiştir. 8 Mart 1998 tarihli basın açıklamasına gelince, başvuran açıklamayı müfettiş sıfatıyla değil, Teftiş Kurulu Başkanı olarak yaptığını ve bu açıklamayı Y.K.D.'nin, raporun bir komplonun parçası olduğu yönündeki daha önce basında yer alan ifadelerine cevaben yaptığını beyan etmiştir. Başvurana göre Adalet Bakanlığını suçlayan bu ifadelere, yüksek kamu yararının savunulması için bir tepki verilmesi gerekmektedir.

POYRAZ/TÜRKİYE - KARAR

27. Yargıtay, 20 Mart 2003 tarihinde oy çokluğuyla verdiği bir kararla yerel mahkeme kararını bozmuştur. Yargıtay gerekçesinde, başvuran tarafından kişisel olarak idareye verilen her türlü zarar bakımından idarenin rücu davası açabileceği olgusu da dikkate alındığında, aynı olaylara dayanan ve Bakanlık aleyhine açılıp daha önce sonuçlanan idari davanın, bir Bakanlık çalışanı tarafından, somut olayda başvuran tarafından verilen zarar ile ilgili her türlü ihtilafı ortadan kaldırır nitelikte değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Yargıtay yerel mahkeme kararının başvuran tarafından açılan karşı davanın reddine dair kısmını onamıştır.

28. Y.K.D. ve başvuran karar düzeltme talebinde bulunmuşlardır.

29. Yargıtay, 4 Mart 2004 tarihli bir kararla ve davayı yeniden inceledikten sonra, hukuk davasının dayandığı talebin idari yargıda açılan davadaki talepten farklı olduğu gerekçesiyle, Y.K.D.'nin talebini kabul etmiştir. Bununla birlikte Yargıtay, manevi tazminat olarak ödenen tutarın yüksek olduğunu değerlendirmiştir. Başvuran tarafından açılan karşı dava ise karar ile kesin bir şekilde reddedilmiştir.

30. Dava dosyası, mahkemeye yeniden gönderilmiştir ve bozma sonrası yapılan yargılamada 31 Mart 2005 tarihli bir kararla, başvuranın Y.K.D.'ye 4.000.000.000 eski Türk Lirası (yaklaşık olarak 2 300 avro) ödemesine ve bu tutara, Yargıtay Başkanlar Kurulu tarafından dava konusu raporun geçersiz sayıldığı tarih olan 26 Aralık 1997 tarihinden itibaren faiz işletilmesine hükmedilmiştir. Mahkeme kararında, Medeni Kanunun 4. maddesinde öngörüldüğü şekliyle orantılılık ilkesine yer vermiştir.

31. Başvuran, bu karara karşı temyiz talebinde bulunmuştur. Başvuran, 8 Haziran 2005 tarihli dilekçesinde, orantılılık ilkesinin hiçbir şekilde dikkate alınmadığını savunmuştur. Başvuran, olayların meydana geldiği tarihte hiyerarşik üstleri olan ve görevde bulunan Teftiş Kurulu Başkanı ve Adalet Bakanı aleyhine rücu davası açığının ve mahkemenin rücu talebinin kabulüne karar verdiği duruşmada kararını verdiğinin ve bu durumun da bahsi geçen iki hiyerarşik üstün davaya katılma imkânını ortadan kaldırdığının altını çizmiştir.

32. 20 Kasım 2005 tarihinde Yargıtay tarafından onanan kararlar, 31 Mart 2005 tarihli karar kesinleşmiştir.

33. Başvuran, faizlerle birlikte toplam yirmi beş milyar eski Türk Lirası (yaklaşık 15 000 avro) olan tutarı ödemiştir.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK VE UYGULAMASI

34. Borçlar Kanununun 49. maddesi aşağıdaki şekildedir:

POYRAZ/TÜRKİYE - KARAR

“Şahsiyet hakkı hukuka aykırı bir şekilde tecavüze uğrayan kişi, uğradığı manevi zarara karşılık manevi tazminat namıyla bir miktar para ödenmesini dâva edebilir.

Hâkim, manevi tazminatın miktarını tâyin ederken, tarafların sıfatını, işgal ettikleri makamı ve diğer sosyal ve ekonomik durumlarını da dikkate alır.

Hâkim, bu tazminatın ödenmesi yerine, diğer bir tazmin sureti ikame veya ilave edebileceği gibi tecavüzü kınayan bir karar vermekle yetinebilir ve bu kararın basın yolu ile ilanına da hükmedebilir.”

35. Medeni Kanununun İlgili Hükümleri aşağıdaki şekildedir:

Madde 4

“Kanunun takdir yetkisi tanıdığı veya durumun gereklerini ya da haklı sebepleri göz önünde tutmayı emrettiği konularda hâkim, hukuka ve hakkaniyete göre karar verir.”

Madde 24

“Hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kimse, hâkimden, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir. Kişilik hakkı zedelenen kimsenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması sebeplerinden biriyle haklı kılınmadıkça, kişilik haklarına yapılan her saldırı hukuka aykırıdır.”

36. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 573. maddesi:

“Hâkim ve icra reisi aleyhine aşağıda yazılan sebeplere binaen tazminat davası ikame olunabilir;

İki taraftan birini tesahup ve iltizam veya garez ve nefsanîyet dolayısıyla diğeri aleyhine kanuna ve adalete mugayir bir hüküm ve karar verilmiş olması;

(...)”

37. Yargıtay 4. Hukuk Dairesi, 14 Aralık 1999 tarihinde, ilke kararında (No. 1999/7822-11075), aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“(…) [kişinin haklarına yasaya aykırı bir müdahalede bulunulduğu için manevi zarar bağlamında ödenen tazminat] tutarının değerlendirilmesinde, hâkim, ihlali oluşturan olayın özelliklerini, iki tarafa yüklenebilir hata oranını ve her iki tarafın ünvanları, görevleri, sosyo-ekonomik durumlarını göz önünde bulunduracaktır. Hâkim, Medeni Kanunun 4. maddesi gereğince, objektif bir şekilde değerlendirmeli ve takdirini etkileyen tüm unsurları gerekçesinde belirtmelidir. Manevi tazminat tutarı (...) bir cezanın niteliğini örtmemeli ve mal varlığı düzeninde bir zararı gidermeyi amaçlamamalıdır. Tazminat tutarı, amaca uygunluklarına göre belirlenmelidir. (...)”

HUKUKÎ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞME’NİN 6. MADDESİNİN 1. FIKRASININ İHLAL EDİLDİĞİ İDDASI HAKKINDA

38. Başvuran, hukuk davası süresinin aşağıda belirtilen Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrasında öngörüldüğü gibi makul süre ilkesine aykırı olduğunu iddia etmektedir.

“Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleri ile ilgili uyuşmazlıklar (...) konusunda (...) karar verecek olan, /*(...) bir mahkeme tarafından, (...) makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir.”

A. Kabul Edilebilirlik Hakkında

39. Mahkeme, bu şikâyetin Sözleşme’nin 35. maddesinin 3. fıkrası anlamında açıkça dayanaktan yoksun olmadığını tespit etmektedir. Diğer taraftan Mahkeme, şikâyetin herhangi bir kabul edilemezlik gerekçesiyle örtüşmediğini kaydetmektedir. Dolayısıyla, şikâyetin kabul edilebilir olduğuna karar vermek uygun olacaktır.

B. Esas Hakkında

40. Somut olayda Hükümet, bu iddiayı kabul etmemekte ve yerel mahkemeler önünde yürütülen dava süresinin, Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrası bağlamında makul olduğunu savunmaktadır. Özellikle Hükümet, hukuk mahkemesinin birçok tanık dinlediğinin, tarafların mahkemeye birçok defa savunmalarını sunduklarının altını çizmektedir. Diğer taraftan, Hükümet yerel makamlara atfedilebilecek herhangi bir atalet dönemi bulunmadığı kanaatindedir.

41. Mahkeme, Davanın esasıyla ilgili olarak, dava süresinin makul niteliğinin davanın koşullarına göre ve kendi içtihadı ile güvence altına alınan kriterler, özellikle davanın karmaşıklığı, başvuranın, yetkili makamların davranışları ve ilgililer için uyuşmazlığın dayanağı dikkate alınarak değerlendirildiğini hatırlatmaktadır (bk., birçok karar arasında, *Frydlander/Fransa* [BD], No. 30979/96, § 43, AİHM 2000VII).

42. Somut olayda Mahkeme, değerlendirilmesi gereken sürenin 17 Mart 1998 tarihinde başladığını ve 10 Kasım 2005 tarihinde kesinleşen bir karar ile sona erdiğini tespit etmektedir:

dolayısıyla süre, iki dereceli bir yargılama sisteminde beş yargı yeri tarafından verilen kararlar ile yaklaşık olarak yedi yıl ve yedi ay sürmüştür.

43. Mahkeme, somut olayda olduğu gibi benzer konulardan kaynaklanan davaları birçok defa ele almış ve Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğini tespit etmiştir (anılan, *Frydlender*).

44. Mahkeme, kendisine sunulan bütün unsurları inceledikten sonra, Hükümetin mevcut durumda farklı sonuçlara ulaşabilecek herhangi bir olgu veya gerekçe sunmadığını değerlendirmektedir. Somut olayda Mahkeme, bu konudaki kendi içtihadını dikkate alarak, ihtilaf konusu dava süresinin Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasındaki gerekliliklere uygun olmadığı kanaatindedir.

45. Dolayısıyla, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası ihlal edilmiştir.

II. SÖZLEŞMENİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

46. Başvuran, müfettiş olarak ve mevzuata uygun şekilde düzenlediği rapora dayanarak ve Adalet Bakanlığı İdarecisi olarak yaptığı basın açıklaması sebebiyle hukuk mahkemesi tarafından mahkûm edilmesinin Sözleşme'nin 10. maddesinde güvence alındığı şekliyle ifade özgürlüğü hakkına orantısız şekilde bir müdahale teşkil ettiğini iddia etmektedir. Sözleşme'nin 10. maddesinin ilgili kısımları aşağıdaki şekildedir:

“1. Herkes görüşlerini açıklama ve anlatım özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kanaat özgürlüğü ile kamu otoritelerinin müdahalesi ve ülke sınırları söz konusu olmaksızın haber veya fikir almak ve vermek özgürlüğünü de içerir (...)

2. Kullanılması görev ve sorumluluk yükleyen bu özgürlükler, demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, (...) yasayla öngörülen bazı biçim koşullarına, sınırlamalara ve yaptırımlara bağlanabilir.”

A. Kabul Edilebilirlik Hakkında

47. Mahkeme, bu şikâyetin Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrası anlamında açıkça dayanaktan yoksun olmadığını tespit etmektedir. Diğer taraftan Mahkeme, şikâyetin herhangi bir kabul edilemezlik gerekçesiyle örtüşmediğini kaydetmektedir. Dolayısıyla şikâyetin kabul edilebilir olduğuna karar vermek uygun olacaktır.

B. Esas Hakkında

1. Tarafların İddiaları

48. Başvuran, şikâyetlerini yinelemektedir.

49. Temel olarak Hükümet, davanın Sözleşme'nin 10. maddesiyle ilgili olmadığını savunmakta ve bu konuda daha fazla ayrıntıya girmemektedir.

50. İkincil olarak Hükümet, öncelikle başvuranın kişisel sorumluluğunun söz konusu edildiği bir hukuk davasının sonunda mahkûm edildiğini hatırlatmaktadır. Hükümet, başvuranın ihtilaf konusu raporu düzenleyerek yetkisini aşan bir davranışta bulunduğunu ileri sürmektedir. Hükümet, başvuranın hiyerarşik üstleri tarafından gelen bir emri yerine getirdiği varsayılsa bile, başvuranın yasaya aykırı bir emri yerine getirmeye zorunlu olmadığını bilmesi gerektiğini kaydetmektedir.

51. Hükümet, Yargıtay'ın raporun geçersiz olduğunu değerlendirmesine ve müfettişlerin görevleri nedeniyle elde ettikleri bilgilerin bu müfettişler tarafından ifşa edilmemesi ilkesinden doğan Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 11. e) maddesine rağmen, başvuranın soruşturma hakkındaki konuları dile getirerek basın açıklaması yaptığını dolayısıyla raporun içeriğini kamuya açıkladığını belirtmektedir. Hükümet, başvuranın ifadelerine başvurduğu tanıklarla ilgili gizli ve kişisel bilgileri ifşa ettiğini ve bu tanıklar hakkında iddiada bulunduğunu eklemektedir.

52. Hükümete göre, başvuran ayrıca Hâkim Y.K.D. alyhine dava açmak için mahkemeye sunduğu dilekçesinde ve bu mahkemeye ilettiği sair layihalarda Hâkim Y.K.D. ve tanıklar hakkındaki iddialarını ve şikâyetlerini devam ettirmiş veböylelikle, başvuran bütün imkânları ile Hâkim Y.K.D.'nin kişisel haklarına saldırıda bulunmuştur.

53. Hükümet, müdahalenin orantılılığı ile ilgili olarak, tazminat tutarının belirlenmesi için yerel hâkimin eylemin özelliklerini, tarafların kusur oranını, sosyal ve ekonomik konumlarını dikkate aldığını ileri sürmektedir. Hükümet, ilk derece mahkemesinin belirlediği tutarın daha sonra bu kriterler ve başvuranın ödeme gücü dikkate alınarak düşürüldüğünü hatırlatmaktadır.

54. Sonuç olarak Hükümet, diğer taraftan Yargıtay hakkındaki Kanunun ve Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin ihlal edilmesiyle ilgili olarak ve Hâkim Y.K.D.'nin yürüttüğü soruşturma esnasında elde ettiği gizli bilgilerin kamuya açıklanması nedeniyle başvuranın Hâkim Y.K.D.'nin kişisel haklarına saldırdığı gerekçesiyle mahkûm edildiğini savunmaktadır.

2. Mahkeme

55. Öncelikle Mahkeme, bu konu hakkındaki temel ilkeleri hatırlatmaktadır. (bk., birçok karar arasında, *Jersild/Danimarka*, 23 Eylül 1994, Seri A No. 298, ; *Janowski/Polanya*[BD], No. 25716/94, § 30, § 31, AİHM 1999I, *Nilsen ve Johnsen/ Norveç* [BD], No. 23118/93, § 43, AİHM 1999VIII, *FuentesBobo/İspanya*, No. 39293/98, §§ 43-44, 29 Şubat 2000, *Perna/İtalya* [BD], No. 48898/99, § 39, AİHM 2003V, *Barfod/Danimarka*, 22 Şubat 1989, §§ 28 et 31, Seri A No. 149, *De Diego Nafriac/İspanya*, No. 46833/99, §34, 14 Mart 2002, *Ceylan/Türkiye* [BD], No. 23556/94, § 37, AİHM 1999-IV, ve *Tammer/Estonya*, No. 41205/98, § 69, AİHM 2001I).

56. Öte yandan Mahkeme, Sözleşme'nin 10. maddesinin korunmasının, genel olarak mesleki alanda ve özellikle kamu görevlileri hakkında da geçerli olduğunu hatırlatmaktadır (*Vogt/Almanya*, 26 Eylül 1995, § 53, Seri A No. 323, *Wille/Liechtenstein*[GC], No. 28396/95, § 41, AİHM 1999VII, anılan, *FuentesBobo*, § 38 ve *Guja/Moldova* [BD], No. 14277/04, §70, AİHM 2008... ; ayrıca bir yargıç hakkındaki karar için bk. , *Harabin/Slovakya* (kabul edilebilirlik kararı), No. 62584/00, AİHM 2004VI).

57. Öte yandan Mahkeme, *Vogt* (yukarıda anılan karar, § 53) kararında aşağıdaki şekilde karar verdiğinin altını çizmektedir:

“Bu ilkeler aynı zamanda, kamu görevlileri hakkında da uygulanmaktadır: her ne kadar devletin kamu görevlilerine görevleri gereği olarak ihtiyatlı davranma zorunluluğu getirmesi meşru olarak kabul edilse de, bu bağlamda bunların da Sözleşme'nin 10. maddesinin korunmasından yararlanan kişilerden olmaları söz konusudur. Dolayısıyla, her davanın kendine has koşulları da dikkate alınarak, kişinin ifade özgürlüğüne dair temel hakkı ile demokratik bir devletin Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen amaçlara uygun olarak kamu hizmetinin yerine getirilmesinin denetlenmesine ilişkin meşru menfaati arasında adil bir denge kurulup kurulmadığını incelemek Mahkemeye düşmektedir. Kamu görevlilerinin ifade özgürlüğünün söz konusu olduğu durumlarda Mahkeme, bu denetimi uygularken, , , Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen “görev ve sorumlulukların” ulusal makamlara ileri sürülen bir müdahalenin yukarıda belirtilen amaca orantılı olup olmadığına karar vermeleri için belirli bir takdir yetkisi bırakmasıyla desteklenen bu görev ve sorumlulukların özellikle önem taşıdığını dikkate alması gerekir.”

3. Somut olayda yukarıda belirtilen ilkelerin uygulanması

58. Öncelikle Mahkeme, başvuranın hukuk mahkemesi tarafından mahkûm edilmesinin altında yatan olayların bir yandan ilgili tarafından düzenlen raporun içeriği ve şekli, diğer yandan da bu rapor hakkındaki bilgilerin basına iletilmesi şeklinde gerçekleştiğini tespit etmektedir. Mahkeme, hakaret iddiasına kaynaklık eden gerekçelerin temel unsurlarının, görüş ve bilgilerin iletilmesi özgürlüğünü de içeren ifade özgürlüğünün uygulanması ile ilgili olduğu sonucuna varmaktadır.

Sonuç olarak, başvuranın kullandığı sözlere dayanarak hukuk mahkemesi tarafından mahkûm edilmesi, Sözleşme'nin 10. maddesinde öngörülen ifade özgürlüğüne bir müdahale teşkil etmektedir.

59. Bu tür bir müdahale, Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen gereklilikler yerine getirilmediği durumlarda Sözleşme'ye aykırı düşmektedir. Dolayısıyla, söz konusu müdahalenin kanun tarafından öngörülüp öngörülmediğinin, ilgili fıkra bağlamındaki meşru amaçlardan birinden veya birkaçından esinlenip esinlenmediğinin ve bu amaçlara ulaşılması için “demokratik bir toplumda gerekli” olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

60. Mahkeme, söz konusu müdahalenin Borçlar Kanunu ve Medeni Kanun hükümleri tarafından öngörüldüğünü (iç hukuk kısmındaki 34 ve 35. paragraflara bakınız) ve Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen meşru amaçlardan en az birini hedeflediğini kaydetmektedir: başkalarının, somut olayda Hâkim Y.K.D.'nin itibarının veya haklarının korunması.

61. Geriye ihtilaf konusu mahkûmiyetin, işbu amaca ulaşılması için “demokratik bir toplumda gerekli” olup olmadığı konusunun Mahkeme tarafından incelenmesi kalmaktadır.

62. Bu bağlamda, Mahkeme kendi içtihatlarından doğan temel ilkeleri hatırlatmaktadır: Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. fıkrasındaki anlamıyla “zorunlu” kavramı, “üstün bir kamu yararı” anlamına gelmektedir. Sözleşmeciler devletlerin böylesi bir kamu yararının varlığına dair hüküm vermek için belirli bir takdir payı bulunmaktadır, ancak bu takdir payı, aynı anda hem kanuna, hem de bağımsız bir yargı mercii tarafından verilmiş olsa bile söz konusu kanunu uygulayan kararlara dayanılarak, Mahkeme'nin de denetiminden geçmektedir. Dolayısıyla Mahkeme, bir “kısıtlama”nın, Sözleşme'nin 10. maddesinin güvence altına aldığı ifade özgürlüğü ile bağdaşıp bağdaşmadığı hususuna karar vermede yetki sahibi olan son mercidir (bk., birçok karar arasında, *Pakdemirli/Türkiye*, No. 35839/97, § 32, 22 Şubat 2005).

63. Başvuranın eylemlerine karşılık olarak ulusal makamlar tarafından alınan tedbirlerin “üstün bir kamu yararına” hizmet edip etmediğinin ve “hedeflenen meşru amaca orantılı” olup olmadığının değerlendirilmesi için, Mahkeme bu tedbirleri davanın bütünü ışığında incelemelidir. Mahkeme, başvuranın ve muhalifi Y.K.D.'nin icra ettiği göreve, ihtilaf konusu sözlerin içeriğine, bu sözlerin ifşa edilmesine dair koşullara özel bir önem vermektedir.

64. Öncelikle Mahkeme, davanın her iki tarafının konularını sırasıyla şu şekilde belirlemektedir: davada bir taraftan “hakaret eden” olarak başvuran, yani hakim ve aynı zamanda Adalet Bakanlığı Baş Müfettişi, diğer taraftan da “hakaret edilen” olarak Yargıtay üyesi Hâkim Y.K.D.yer almaktadır.

65. Mahkeme, başvuranın mesleki konumu sebebiyle değil, bir hukuk davası sonucunda kişisel olarak mahkûm edildiğinin altını çizmektedir. Ancak davanın taraflarının bir yandan Devlete karşı sadakat yükümlülüğü diğer yandan da sadece kişisel olarak değil, yargı erkinin üst düzey temsilcisi olarak da korunması gereken itibarları bulunmaktadır.

66. Özellikle mahkûmiyetin konusu, Yargıtay tarafından hukukî değeri bulunmadığına karar verilen ve içeriği basına sızdırılan ve bu sızdırma ile ilgili sorumluluğun herhangi bir disiplin veya ceza soruşturması ile tespit edilmiş olmayan bir rapor hakkında başvuranın yaptığı basın açıklamasıdır.

67. Mahkeme, ihtilaf konusu hukuk davası esnasında başvuranın söz konusu raporun içeriğini sahiplendiğine dair basına yaptığı açıklama nedeniyle sorumlu tutulduğunu dikkate almaktadır. Gerçekten de başvuran, Adalet Bakanlığı nezdinde Teftiş Kurulu Başkanı sıfatına sahip olduğunu ileri sürerek, 18 Şubat ve 8 Mart 1998 tarihlerinde basına yazılı olarak iki açıklama yapmıştır (yukarıdaki 14 ve 15. paragraflar). Her ne kadar Söz konusu açıklamaların genel nitelikli tonu tamamıyla nötr ise de ve başvuran bu açıklamalarında bizzat ifşa olayını eleştirmekte ise de, Mahkeme söz konusu açıklamalarda ifşa edilen bilgilerin içeriğinin kabul edildiğinin açık olduğunu kaydetmektedir. Üstelik başvuran, taciz mağdurlarının isimlerini açığa çıkardığı takdirde, bunun “ölümlere yol açabileceğini” belirterek taraflı bir yorum getirmiş ve açıklanan bilgilerin içeriğini daha da ağır hale getirmiştir.

68. Mahkeme ayrıca, her ne kadar rapor içeriğini bizzat açıklamamış olsa da, 9 Mart 1998 tarihli yayınlara bakıldığında, başvuranın görsel-işitsel medyaya yaptığı açıklamalarla sızdırılan rapor içeriğini “savunduğunu” kaydetmektedir (yukarıdaki 13. paragraf).

69. Mahkeme, adli makamlara büyük bir ihtiyatlılık görevi düştüğünün altını çizerek, bu ihtiyatlılık gereğince, provokasyonlara yanıt vermek için bile olsa basının kullanılmayacağını hatırlatmaktadır. Adaletin yüce gerekleri ve hukuk hizmetinin büyüklüğü bunu gerektirir. (bk., *mutatis mutandis*, *Buscemi/İtalya*, No. 29569/95, §67, AİHM 1999VI ve *Kayasu/Türkiye*, No. 64119/00 ve 76292/01, §100, 13 Kasım 2008). 70. Bununla birlikte Mahkeme, somut olayda söz konusu olanın, hukukî bir bilginin ifşa edilmesi yoluyla medyanın devam eden yargılamayı kötü bir şekilde etkileyip etkilemediğinin incelenmesi değil, başvuranın da ileri sürdüğü gibi, yaptığı açıklamaların basında yer alması sebebiyle hukuk mahkemesi tarafından mahkûm edilmesinin, ifade özgürlüğü hakkını ihlal edilmediğinin belirlenmesi olduğunu tespit etmektedir.

Dans son analyse, la Cour accordera un certain poids aux considérations liées à la fonction judiciaire (paragraphe 69 ci-dessus) dans la mise en balance des intérêts en conflit au regard de la Convention.

71. Bu belirlemeyi yapmak için de Mahkeme, ulusal makamların, bir yandan Sözleşme'nin 10. maddesinde öngörülen ifade özgürlüğü hakkının korunması ve diğer yandan Sözleşme'nin 8. maddesi ile güvence altına alınan bir özel hayat unsuru olarak, suçlanan kişinin itibarının korunması hakkı arasında adil bir denge kurup kurmadıklarını incelemelidir (*Paturel/Fransa*, No. 54968/00, § 30, 22 Aralık 2005). Mahkeme incelemesinde, Sözleşme kapsamında çatışma halindeki menfaatlerin dengelemesinde yargı yetkisine (yukarıdaki 69. paragraf) bağlı değerlendirmelere belirli bir ağırlık verecektir. 72. GÜdülen meşru amaçlara göre müdahalenin orantılılığını belirlemek bakımından Mahkeme, her ne kadar ileri sürülen gerekçelerin uygun ve yeterli niteliğini değerlendirmek zorunda olsa da, bu denetim ulusal makamların yerine geçmesine izin vermemektedir. 73. Mahkeme, dosyadaki unsurlardan ve ulusal mahkemeler tarafından ileri sürülen gerekçelerden, meydana gelemediğine ulusal düzeyde açıkça karar verilen olaylara ilişkin sözler sebebiyle Hâkim Y.K.D.'nin kendisine hakaret edilmiş olarak değerlendirdiğini ve bir hukuk davası yoluyla onurunun ve itibarının korunmasını istediğinin anlaşıldığını gözlemlemektedir. 74. Mahkeme, hakaret davasının dayanağı olan olaylarla ilgili olarak kendisini konumlandırma yetkisi bulunmadığını ve incelemesinin söz konusu dava ile sınırlı kaldığını hatırlatmakla birlikte, hukuk hâkiminin, özellikle başvuranın tehdidi altında Y.K.D. aleyhine tanıklık ettiklerini ifade eden ilgililerin tanıklıklarına başvurduktan sonra, başvuranın iyi niyetini, açık bir şekilde sorguladığını tespit etmektedir (yukarıdaki 24. paragraf). 75. Bu durumda Mahkeme, yerel mahkemelerin dava konusu çıkarları gerektiği gibi değerlendirdiği kanaatindedir. Mahkeme, aynen yerel mahkemelerin de yaptığı gibi, başvuranın basın açıklamasıyla, basında yer aldığı şekliyle rapor içeriğinin en azından bir kısmını sahiplendiği şeklinde bir değerlendirmenin anlamsız olmadığını tespit etmektedir. Başvuran, yargı görevi ifa eden birisinden beklenen ihtiyatlı davranışı göstermemiştir. 76. Bu bağlamda Mahkeme, gazetecilerin aksine (bk., örneğin, *Thoma/Lüksemburg*, No. 38432/97, § 64, AİHM 2001III), yargıçlar ve memurlar gibi kamu sorumluluğu taşıyan kişilerin ihtiyatlı davranma yükümlülüklerinin (yukarıdaki 57. paragraf) bulunduğunu ve somut olayda, bu ihtiyatlı davranma yükümlülüğünün başvurana üçüncü şahıslara hakaret edebilecek, onları kışkırtabilecek veya onurlarını zedeleyebilecek bir rapor içeriğinden açıkça uzaklaşma sorumluluğu yüklediğinin altını çizmektedir. 77. Üstelik söz konusu yayının içeriği Yargıtay üyesi Y.K.D. tarafından işlendiği iddia edilen ağır suçlarla ilgilidir. Hâlbuki ilgili [Y.K.D.]'nin , görevini yerine getirebilmek için kamuya güven telkin etmesi gerekmektedir (*mutatis mutandis, Janowski/Polonya* [BD], No. 25716/94, § 33 AİHM 1999I).78. Mahkeme, kamu sorumluluğu taşıyan kişilerin, özellikle memurların ifade özgürlüğü söz konusu olduğunda, Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen

“görev ve sorumlulukların” özel bir önem taşıdığına altını çizmektedir (yukarıdaki 57. paragraf).Mahkeme, kamu sorumluluğunu taşıyan kişilerin yetkili konumda olmaları sebebiyle medya araçlarına ulaşmada yararlandıkları ayrıcalıklı konunun, [yukarıda anılan] söz konusu görev sorumlulukların belirlenmesinde, önemli bir unsur teşkil ettiği kanaatindedir. Kamu sorumluluğu taşıyan kişilerin, ifade özgürlüklerini kullanırlarken , söz konusu medya araçlarına erişimleri daha sınırlı olan sıradan vatandaşlar hakkında kamuoyu önündeki açıklamaları sebebiyle dengesiz bir durum yaşanmaması için daha ihtiyatlı davranmaları gerekir. Devam eden soruşturmalarla ilgili ve özellikle, adaletin doğru şekilde tecelli etmesi bağlamında resmi bir gizlilik hükmü ile korunan bilgileri içeren bir soruşturmayı bizzat yürütmekle görevli oldukları durumlarda kamu görevlileri ifade özgürlüklerini kullanırlarken daha dikkatli davranmalıdırlar. 79. Yukarıda belirtilenler dikkate alındığında, başvuranın hukuk mahkemesi tarafından mahkûm edilmesini destekler nitelikte ileri sürülen gerekçeler, ilgilinin ifade özgürlüğünden yararlanma hakkına yapılan müdahalenin “demokratik bir toplumda gerekli” olduğu ve kullanılan yöntemlerin hedeflenen amaç olan “başkalarının itibarının korunması hakkı”na nazaran orantılı olduğuna dair Mahkeme’yi ikna etmek için yeterlidir.

80. Sonuç olarak, Sözleşme’nin 10. maddesi ihlal edilmemiştir.

III. SÖZLEŞME’NİN 14. MADDESİYLE BİRLİKTE SÖZLEŞME’NİN 8. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

81. Başvuran ayrıca, mahkemenin Y.K.D’nin kendisini savunma refleksi ile hareket ettiğini kabul etmek suretiyle, Y.K.D. hakkında açtığı karşı davayı reddetmesi sebebiyle karşı tarafa açıkça ayrıcalıklı davranmasından şikâyet etmektedir. Bu bağlamda başvuran, Sözleşme’nin 14. maddesi ile birlikte Sözleşme’nin 10. maddesini ileri sürmektedir.

82. Öncelikle Mahkeme, başvuran tarafından dile getirilen şikâyetin daha çok Sözleşme’nin 14. maddesi ile birlikte Sözleşme’nin 8. maddesi ile ilgili olabileceğini gözlemlemektedir.

83. Mahkeme, bu şikâyetle ilgili olarak Sözleşme’nin 35. maddesinin 1. fıkrası bağlamında nihai yerel kararın, Yargıtay tarafından 4 Mart 2004 tarihinde verilen bir karar olduğunu dikkate almaktadır (yukarıdaki 29. paragraf). Başvurunun 12 Nisan 2006 tarihinde yapılması nedeniyle, bu şikâyet gecikmeli yapılmış olup Sözleşme’nin 35. maddesinin 1. ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmelidir.

III. DİĞER ŞİKÂYETLER HAKKINDA

84. Öte yandan başvuran, Sözleşme'nin 6. ve 14. maddelerini ileri sürerek, hakkında verilen kararların gerekçesiz olmasından ve Yargıtay'ın taraflı davranmasından şikâyet etmektedir. Bu bağlamda başvuran, Yargıtay'ın ilgili Dairesinin başkanının ve Y.K.D.'nin aynı cemaate mensup olması ve her ikisinin de Yargıtay üyesi olması nedeniyle, Yargıtay'ın ilgili Daire Başkanının Y.K.D.'ye ayrıcalıklı davrandığını iddia etmektedir. Başvuran ayrıca , delillerin değerlendirilmesi açısından yargılamanın hakkaniyete uygun olarak görülmediğinden ve yargılamada hâkim sıfatıyla mı, yoksa yönetici sıfatıyla mı tazminat ödemeye mahkûm edildiği konusunun netlik kazanmadığından şikâyet etmektedir.

85. Mahkeme, mevcut kararda belirtilen dosyadaki unsurların bütünü dikkate alındığında, söz konusu şikâyetlerin dayanağının sunulmadığını gözlemlemektedir. Mahkeme, söz konusu şikâyetlerin bütünü, Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca dayanaktan yoksun olması sebebiyle reddetmektedir.

V. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

86. Sözleşme'nin 41. maddesi uyarınca;

“Eğer Mahkeme bu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırılabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.”

87. Başvuran, verilen süre içerisinde herhangi bir adil tazmin talebinde bulunmamıştır. Dolayısıyla Mahkeme, bu bağlamda başvurana bir meblağın ödenmesine gerek olmadığı kanaatindedir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası (yargılama süresi) ve 10. maddesine ilişkin şikâyetlerle ilgili olarak kabul edilebilir olup geri kalan kısmının kabul edilemez olduğuna;

POYRAZ/TÜRKİYE - KARAR

2. Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğine (yargılama süresi);
3. Sözleşme'nin 10. maddesinin ihlal edilmediğine;

Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca dilinde tanzim edilmiş; İçtüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. fıkraları uyarınca 7 Aralık 2010 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley Naismith
Yazı İşleri Müdürü

Ireneu Cabral Barreto
Başkan